

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

مقطع کارشناسی ارشد

رشته کلام امامیه

گروه علوم حوزه ای-دانشگاهی

کمیته علوم عقلی

مصوبه هشتصد و پانزدهمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۳۰

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته کلام امامیه

کمیته تخصصی: علوم عقلی

گروه: علوم حوزه ای-دانشگاهی

گرایش:

رشته: کلام امامیه

کد رشته:

مقطع: کارشناسی ارشد

شورای برنامه ریزی آموزش عالی، در هشتصد و پانزدهمین جلسه مورخ ۱۳۹۱/۹/۳۰ خود، برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته کلام امامیه را تصویب کرد.

ماده ۱: برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته کلام امامیه، از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجراء است:

(الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

(ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

(ج) مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۱۳۹۱/۹/۳۰ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند، لازم الاجراء است.

ماده ۳: برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد کلام امامیه در سه فصل: مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می شود.

رأی صادره جلسه ۸۱۵ شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۹۱/۹/۳۰ درخصوص برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته کلام امامیه:

۱. برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته کلام امامیه که از طرف دانشگاه قرآن و حدیث پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

حسین نادری منش

نایب رئیس شورای برنامه ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی

دبیر شورای برنامه ریزی آموزش عالی

بسم الله الرحمن الرحيم

مشخصات کلی

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد رشته «کلام امامیه»

مقدمه

حدیث همواره همپای قرآن کریم مورد تکریم و احترام مسلمانان بوده و به عنوان ثقل اصغر؛ منبع مهم استخراج عقاید، احکام و اخلاق اسلامی مد نظر قرار گرفته است. مسلمانان پیوسته در سخنان پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و معصومان (علیهم السلام)، تفسیر مفاهیم قرآن را جستجو کرده و آن را یکی از منابع استوار دستیابی به فرهنگ اصیل اسلامی به شمار آورده‌اند. علی‌رغم فاصله طولانی از عصر صدور حدیث، نیاز به بهره‌گیری از حدیث به عنوان دومین منبع الهام بخش اندیشه اسلامی هم‌چنان پابرجا و رو به فزونی است.

به همین مناسبت و در راستای تأمین نیازهای گسترده انسان معاصر ضرورت ایجاد می‌کند که برای جلوگیری از حیرت و سرگردانی او در میان مکاتب بشری و استفاده بهتر، فزونتر و کاربردی از سخنان حضرات معصومین (علیهم السلام)، مجدداً آنها را با نگاهی ژرف مورد مذاقه قرار داده و سرمایه‌های مرتبط با هر دانش را استخراج کنیم. با عنایت به نکات مذکور، رشته «کلام امامیه» برای دوره کارشناسی ارشد طراحی شده است.

ضرورت تأسیس این رشته در دوره کارشناسی ارشد

با توجه به ماهیت دینی نظام جمهوری اسلامی ایران، تشنگی نسل جوان و ضرورت بازخوانی و پژوهش در احادیث گرانسنگ پیشوایان معصوم (علیهم السلام) با رویکردی تخصصی به منظور تبیین و دفاع از مبانی اعتقادی امامیه و نیز با نگاه به دستاوردهای دانش‌های نوین بشری در حوزه علوم انسانی، تأسیس رشته‌های درسی دانشگاهی جدید ضروری می‌نماید. از این رو، ایجاد رشته «کلام امامیه» با هدف تربیت متخصصانی توانا و کارآمد، پاسخی مناسب به این نیازهاست که جامعه امروز در چالش با آنها قرار گرفته است.

ویژگی‌های برنامه این رشته در دوره کارشناسی ارشد

با عنایت به بررسی‌های انجام گرفته درخصوص رشته «کلام امامیه» از یک سو و خصایص لازم برای تدوین برنامه‌های درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی از سوی دیگر، تلاش تمامی دست‌اندرکاران تدوین این مجموعه بر آن بوده است تا برنامه حاضر براساس روش تلفیقی صورت پذیرد و در طراحی آن توجه خاص به موارد ذیل وجود داشته است:

- روش میان رشته‌ای
- روش جامعه‌مداری (توجه به نیازهای جامعه اسلامی به بررسی‌های حدیثی و علمی و استخراج مبانی حدیث در هر موضوع علمی مرتبط با رشته)

هدف کلی رشته

هدف کلی دوره کارشناسی ارشد رشته «کلام امامیه» در نظام دانشگاهی تربیت مدرسان و محققانی شایسته و کارآمد است که با برخورداری از شناخت دیدگاه‌های معصومان (علیهم السلام) توانایی ایجاد ارتباط و بهره‌گیری از علوم مورد نظر را داشته باشند و بتوانند با نگاه به مبانی هر یک از آن دانش‌ها به ارائه نظرات و اصول کلی مورد نظر اسلام در حوزه‌های مرتبط با هر علم بپردازند.

اهداف آموزشی

- ۱- آشنایی با معارف حدیثی
- ۲- آشنایی کلی با اصول و روش‌های علمی مرتبط
- ۳- استنباط مبانی علمی در حوزه کلام و عقاید از میان احادیث معصومان (علیهم‌السلام)

توانایی دانش‌آموختگان

- ۱- تدریس دروس مرتبط با این رشته در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی
- ۲- پژوهش و واکاوی احادیث مرتبط با حوزه کلام و مباحث اعتقادی
- ۳- بهره‌مندی از دانش حدیثی و اصول مطرح علم کلام؛ به منظور پاسخ‌گویی به سوالات جدید و شبهات کلامی و اعتقادی مطرح شده از سوی مخالفان در مورد احادیث شیعه

شرایط پذیرش دانشجو

داوطلبان تحصیل در این رشته از بین دانش‌آموختگان مقطع کارشناسی انتخاب می‌شوند. آزمون علمی ورودی دو مرحله‌ای خواهد بود، مرحله اول آزمون علمی با توجه به مقررات آموزشی از طریق سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود و مرحله دوم به صورت آزمون شفاهی و حضور در مصاحبه علمی است که توسط دانشگاه یا دانشکده مجری از بین پذیرفته شدگان مرحله اول به عمل خواهد آمد.

طول دوره و تعداد واحدهای درسی

مطابق آئین‌نامه‌های آموزشی مصوب و مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته «کلام امامیه»، برابر با ۴ نیمسال تحصیلی است که در صورت نیاز برای نگارش پایان‌نامه و دفاع از آن، طبق ضوابط قابل تمدید است. برنامه این رشته مشتمل بر ۳۲ واحد (۱۴ واحد اصلی، ۱۲ واحد اختیاری و ۶ واحد پایان‌نامه) است.

ضمناً واحدهای این دوره تابع ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

بخش دوم

جداول عناوین دروس

جدول دروس اصلی دوره کارشناسی ارشد رشته «کلام امامیه»

آموزش تکمیلی عملی					درس پیش نیاز	نوع واحد						تعداد ساعات	تعداد واحد	عنوان درس	کد درس		
ندارد	دارد			عملی		اختیاری		الزامی		پایه						جبرانی	
	سمینار	آزمایشگاه	کارگاه		سفر عملی	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری				
✓	-	-	-	-	ندارد	-	-	-	✓	-	-	-	-	۳۳	۲	کلام قدیم (۱)	۹۱۰۷۰۰۱۱
✓	-	-	-	-	ندارد	-	-	-	✓	-	-	-	-	۳۳	۲	کلام قدیم (۲)	۹۱۰۷۰۰۱۲
✓	-	-	-	-	ندارد	-	-	-	✓	-	-	-	-	۳۲	۲	توحید در قرآن و حدیث	۹۱۰۷۰۰۱۳
✓	-	-	-	-	ندارد	-	-	-	✓	-	-	-	-	۳۲	۲	عدل الهی در قرآن و حدیث	۹۱۰۷۰۰۱۴
✓	-	-	-	-	ندارد	-	-	-	✓	-	-	-	-	۳۲	۲	معاد در قرآن و حدیث	۹۱۰۷۰۰۱۵
✓	-	-	-	-	ندارد	-	-	-	✓	-	-	-	-	۳۲	۲	نبوت و رسالت در قرآن و حدیث	۹۱۰۷۰۰۱۶
✓	-	-	-	-	ندارد	-	-	-	✓	-	-	-	-	۳۲	۲	امامت و ولایت در قرآن و حدیث	۹۱۰۷۰۰۱۷
✓	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	۹۶	۶	پایان نامه	۹۱۰۷۰۰۱۸
جمع																	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۲۰	۲۰		

جدول دروس اختیاری دوره کارشناسی ارشد رشته «کلام امامیه»

آموزش عمومی				درس		نوع واحد						تعداد	تعداد	عنوان درس	کد درس
نماد	دوره کارشناسی ارشد			پیش نیاز	اختیاری	الزامی		پایه		جبرانی		ساعت	واحد		
	سنت	آزمایشگاه	کارگاه			شرف علمی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری				
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	مسائل جدید کلامی	۹۱۰۷۰۰۱۹
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	مبانی فهم احادیث اعتقادی	۹۱۰۷۰۰۲۰
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	علم و معرفت در قرآن و حدیث	۹۱۰۷۰۰۲۱
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	فلسفه اسلامی (۱)	۹۱۰۷۰۰۲۲
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	فلسفه اسلامی (۲)	۹۱۰۷۰۰۲۳
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	فلسفه اسلامی (۳)	۹۱۰۷۰۰۲۴
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	حوزه ها و مکاتب های حدیثی	۹۱۰۷۰۰۲۵
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	مبانی حرج و تعدیل	۹۱۰۷۰۰۲۶
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	مبانی و روش تفسیر متون	۹۱۰۷۰۰۲۷
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	فلسفه دین	۹۱۰۷۰۰۲۸
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	مباحث اعتقادی سایر ادیان	۹۱۰۷۰۰۲۹
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	مبانی فهم حدیث	۹۱۰۷۰۰۳۰
✓	-	-	-	ندارد	-	✓	-	-	-	-	-	۳۲	۲	تاریخ کلام	۹۱۰۷۰۰۳۱

✓	-	-	-	-	فشارد	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۶	۱	کتاب شناسی احادیث اعتقادی	۹۱۰۷۰۰۳۲
✓	-	-	-	-	فشارد	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۲	۲	عرفان نظری	۹۱۰۷۰۰۳۳
✓	-	-	-	-	فشارد	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۲	۲	مبانی احیاء و گفت و گو در قرآن و حدیث	۹۱۰۷۰۰۳۴
✓	-	-	-	-	فشارد	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۲	۲	زبان تخصصی	۹۱۰۷۰۰۳۵
						-	۳۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۵۲۸	۳۳	جمع	

تذکره: گذراندن ۱۲ واحد از ۳۳ واحد دروس اختیاری، به تشخیص گروه آموزشی مربوط الزامی است.

بخش سوم

سرفصل دروس اصلی

کلام قدیم (۱)

پیش نیاز: ندارد		عنوان درس به فارسی: کلام قدیم (۱)										
		عنوان درس به انگلیسی: Ancient theology 1										
		تعداد واحد: ۲					تعداد ساعت: ۳۲					
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-

هدف: شناخت مسائل کلام قدیم

سرفصل یا رئوس مطالب

مباحث توحید و عدل از کتاب «کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد»

روش ارزیابی

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد؛ علامه حلی / آموزش کلام اسلامی؛ محمد سعیدی مهر / درآمدی بر علم کلام؛ علی ربانی گلبایگانی / نهج الحق و کشف الصدق؛ علامه حلی / انوار الملکوت؛ علامه حلی / تلخیص الاهیات؛ جعفر سبحانی / آموزش عقاید؛ محمد تقی مصباح یزدی / درسنامه عقاید؛ علی شیروانی / علم الیقین فی اصول الدین؛ محسن فیض کاشانی / تمهید الاصول؛ شیخ طوسی / بیان الفرقان؛ شیخ مجتبی قزوینی / توحید الامامیه؛ ملکی میانجی / اندیشه های کلامی شیخ مفید؛ مارتین مکدرموت / بدایه المعارف الالهیه فی شرح عقاید الامامیه؛ سید محمد حسین طباطبائی

کلام قدیم (۲)

پیش نیاز: ندارد		عنوان درس به فارسی: کلام قدیم (۱)											
		عنوان درس به انگلیسی: Ancient theology 2											
		تعداد واحد: ۲						تعداد ساعت: ۳۲					
آموزش تکمیلی					نوع واحد								
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی		
✓	سمینار	مغز علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	

هدف: شناخت مسائل کلام قدیم

سرفصل یا رئوس مطالب

مباحث نبوت، امامت و معاد از کتاب «کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد»

روش ارزیابی

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد؛ علامه حلی / آموزش کلام اسلامی؛ محمد سعیدی مهر / درآمدی بر علم کلام؛ علی ربانی گلپایگانی / نهج الحق و کشف الصدق؛ علامه حلی / انوار الملکوت؛ علامه حلی / تلخیص الالهیات؛ جعفر سبحانی / آموزش عقاید؛ محمد تقی مصباح یزدی / درسنامه عقاید؛ علی شیروانی / علم الیقین فی اصول الدین؛ محسن فیض کاشانی / تمهید الاصول؛ شیخ طوسی / بیان الفرقان؛ شیخ مجتبی قزوینی / توحید الامامیه؛ ملکی میانجی / اندیشه های کلامی شیخ مفید؛ مارتین مکدر موت / بدایه المعارف الالهیه فی شرح عقاید الامامیه؛ سید محمد حسین طباطبائی

توحید در قرآن و حدیث

پیش نیاز: ندارد					عنوان درس به فارسی: توحید در قرآن و حدیث							
					عنوان درس به انگلیسی: Monotheism in Quran and Tradition							
					تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سعیار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-

هدف: شناخت دیدگاه قرآن و احادیث در زمینه خداشناسی، اسماء و صفات مهم خداوند غیر از عدل

سرفصل یا رئوس مطالب

توحید در قرآن و حدیث / مبادی شناخت خدا، معرفت فطری، معرفت عقلی / موانع شناخت خدا / کلیات اسماء و صفات / صفت توحید / دیگر اوصاف الهی: قدرت، حیات، اراده و... / افعال الهی: خلق، حدوث، قدوم و... / فاعلیت الهی: رزق و...

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	
		نوشتاری	عملکردی
✓	-	✓	✓ (تحقیق)

منابع

معرفه الله فی الكتاب و السنه؛ محمد محمدی ری شهری / توحید و شروح آن؛ شیخ صدوق / بحار الانوار، ج ۳ و ۴؛ محمد باقر مجلسی / توحید الامامیه؛ ملکی میانجی / تنبیهات حول المبدأ و المعاد؛ مروارید / پیام قرآن؛ ناصر مکارم شیرازی / شروح اصول کافی / خداشناسی؛ محمد تقی مصباح یزدی / بیان الفرقان فی توحید القرآن؛ شیخ مجتبی قزوینی / اعتقادات؛ شیخ صدوق / تصحیح الاعتقاد؛ شیخ مفید / کفایه الموحدين؛ شیخ اسماعیل طبرسی / منشور جاوید و معالم توحید فی القرآن الکریم؛ جعفر سبحانی / معرفت فطری خدا؛ رضا برنجکار / الهیات در نهج البلاغه؛ صافی گلپایگانی / کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد؛ علامه حلی / آموزش کلام اسلامی؛ محمد سعیدی مهر / درآمدی بر علم کلام؛ علی ربانی گلپایگانی / نهج الحق و کشف الصدق؛ علامه حلی / انوار الملکوت؛ علامه حلی / تلخیص الالهیات؛ جعفر سبحانی / آموزش عقاید؛ محمد تقی مصباح یزدی / درسنامه عقاید؛ علی شیروانی / علم الیقین فی اصول الدین؛ محسن فیض کاشانی / تمهید الاصول؛ شیخ طوسی / بیان الفرقان؛ شیخ مجتبی قزوینی / توحید الامامیه؛ ملکی میانجی / اندیشه های کلامی شیخ مفید؛ مارتین مکدرموت / بدایه المعارف الالهیه فی شرح عقاید الامامیه؛ سید محمد حسین طباطبائی

عدل الهی در قرآن و حدیث

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: عدل الهی در قرآن و حدیث									
				عنوان درس به انگلیسی: Divine Justice in Quran and Tradition									
				تعداد واحد: ۲					تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد								
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی		
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	

هدف: شناخت عدل الهی و مسائل مرتبط در قرآن و حدیث از دیدگاه عدلیه

سرفصل یا رئوس مطالب

مفهوم عدل و ظلم / حسن و قبح عقلی و شرعی / جبر و اختیار / قضا و قدر و بداء / مسأله شرور / نظام احسن / عقوبت های اخروی و تکفیر و حبس

روش ارزیابی

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

معرفه الله فی الكتاب و السنه؛ محمد محمدی ری شهری / میزان الحکمه؛ ابواب قضا و قدر و بداء و جبر و اختیار و شرور؛ محمد محمدی ری شهری / بحار الانوار؛ ج ۳، ۴، ۵ و ۶؛ محمد باقر مجلسی / الوافی؛ محسن فیض کاشانی / عدل الهی؛ مرتضی مطهری / انسان و سرنوشت؛ مرتضی مطهری / کتاب العدل؛ محمد محمدی ری شهری / بیان الفرقان؛ مجتبی قزوینی / کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد؛ علامه حلی / آموزش کلام اسلامی؛ محمد سعیدی مهر / درآمدی بر علم کلام؛ علی ربانی گلپایگانی / نهج الحق و کشف الصدق؛ علامه حلی / انوار الملکوت؛ علامه حلی / تلخیص الاهیات؛ جعفر سبحانی / آموزش عقاید؛ محمد تقی مصباح یزدی / درسنامه عقاید؛ علی شیروانی / علم الیقین فی اصول الدین؛ محسن فیض کاشانی / تمهید الاصول؛ شیخ طوسی / بیان الفرقان؛ شیخ مجتبی قزوینی / توحید الامامیه؛ ملکی میانجی / اندیشه های کلامی شیخ مفید؛ مارتین مکدر موت / بدایه المعارف الالهیه فی شرح عقاید الامامیه؛ سید محمد حسین طباطبائی / توحید و شروح آن؛ شیخ صدوق / تنبیهات حول المبدأ و المعاد؛ مروارید / پیام قرآن؛ ناصر مکارم شیرازی / شروح الکافی / خدائشناسی؛ محمد تقی مصباح یزدی / بیان الفرقان فی توحید القرآن؛ شیخ مجتبی قزوینی / اعتقادات؛ شیخ صدوق / تصحیح الاعتقاد؛ شیخ مفید / کفایه الموحدين؛ شیخ اسماعیل طبرسی / منشور جاوید و معالم توحید فی القرآن الکریم؛ جعفر سبحانی / معرفت فطری خدا؛ رضا برنجکار / الهیات در نهج البلاغه؛ صافی گلپایگانی

معاد در قرآن و حدیث

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: معاد در قرآن و حدیث								
				عنوان درس به انگلیسی: Resurrection in Quran and Tradition								
				تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-

هدف: شناخت دیدگاه قرآن و احادیث در زمینه معاد و پاسخ‌گویی به شبهات

سرفصل یا رئوس مطالب

حقیقت انسان: نفس، بدن و خلقت آن‌ها/ بقای نفس و ادله آن/ مرگ و ماهیت آن/ معاد و ادله امکان و وقوع آن/ برزخ/
 أشرار الساعة/ صحنه قیامت: حشر، نشر، تجسم اعمال، صراط، میزان، حساب و کتاب، اعراف و.../ معاد جسمانی/ بهشت و
 دوزخ/ خلود/ شفاعت

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

المعاد فی الکتاب و السنه؛ محمد محمدی ری‌شهری/ الروح فی الکتاب و السنه؛ محمد محمدی ری‌شهری/ بحار الانوار؛ ج ۵، ۶ و ۷؛ محمدباقر مجلسی/ میزان الحکمه؛ محمد محمدی ری‌شهری/ به سوی جهان ابدی؛ زین العابدین قربانی/ تنبیهات حول المبدأ و المعاد؛ مروارید/ معاد در قرآن و سنت؛ علی ربانی گلپایگانی/ پیام قرآن (معاد در قرآن)؛ ناصر مکارم شیرازی/ کفایه الموحدين؛ طبرسی/ بیان الفرقان؛ مجتبی قزوینی/ کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد؛ علامه حلی/ آموزش کلام اسلامی؛ محمد سعیدی‌مهر/ در آمدی بر علم کلام؛ علی ربانی گلپایگانی/ نهج الحق و کشف الصدق؛ علامه حلی/ انوار الملکوت؛ علامه حلی/ تلخیص الالهیات؛ جعفر سبحانی/ آموزش عقاید؛ محمدتقی مصباح یزدی/ درسنامه عقاید؛ علی شیروانی/ علم الیقین فی اصول الدین؛ محسن فیض کاشانی/ تمهید الاصول؛ شیخ طوسی/ بیان الفرقان؛ شیخ مجتبی قزوینی/ توحید الامامیه؛ ملکی میانجی/ اندیشه‌های کلامی شیخ مفید؛ مارتین مک‌درموت/ بدایه المعارف الالهیه فی شرح عقاید الامامیه؛ سید محمد حسین طباطبائی

نبوت و رسالت در قرآن و حدیث

پیش نیاز: ندارد		عنوان درس به فارسی: نبوت و رسالت در قرآن و حدیث											
		عنوان درس به انگلیسی: Prophecy and Nission in Quran and Tradition											
		تعداد واحد: ۲						تعداد ساعت: ۳۲					
آموزش تکمیلی					نوع واحد								
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی		
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	

هدف: شناخت دیدگاه قرآن و احادیث در مورد نبوت و مسائل مرتبط

سرفصل یا رئوس مطالب

مفهوم نبوت و رسالت / ضرورت و فوائد بعثت / راه‌های شناخت پیامبران (علیهم السلام): معجزه، جمع شواهد و قرائن / ویژگی‌های پیامبران (علیهم السلام): عصمت، علم، اخلاق و ... / معنای وحی و اقسام و ویژگی‌های آن / ارتباط وحی با تجربه دینی و نبوغ و الهام مکاشفه / نبوت خاصه پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) و ادله آن / قرآن، وجوه اعجاز و سایر ویژگی‌های آن / خاتمیت

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

النبوه فی الکتاب و السنه - القرآن فی الکتاب و السنه؛ محمد محمدی ری شهری / بحار الانوار؛ کتاب‌های النبوه و القرآن؛ محمد باقر مجلسی / میزان الحکمه؛ محمد محمدی ری شهری / راهنما شناسی - قرآن شناسی؛ محمد تقی مصباح یزدی / معرفت نبی؛ محمد بیابانی اسکویی / التمهید؛ محمد هادی معرفت / الحیاه؛ محمود حکیمی / المیزان فی تفسیر القرآن؛ سید محمد حسین طباطبائی / التبیان فی تفسیر القرآن؛ شیخ طوسی / القرآن الکریم و روایات المدرستین؛ سید مرتضی عسگری / کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد؛ علامه حلی / آموزش کلام اسلامی؛ محمد سعیدی مهر / درآمدی بر علم کلام؛ علی ربانی گلپایگانی / نهج الحق و کشف الصدق؛ علامه حلی / انوار الملکوت؛ علامه حلی / تلخیص الالهیات؛ جعفر سبحانی / آموزش عقاید؛ محمد تقی مصباح یزدی / درسنامه عقاید؛ علی شیروانی / علم الیقین فی اصول الدین؛ محسن فیض کاشانی / تمهید الاصول؛ شیخ طوسی / بیان الفرقان؛ شیخ مجتبی قزوینی / توحید الامامیه؛ ملکی میانجی / اندیشه‌های کلامی شیخ مفید؛ مارتین مکدر موت / بدایه المعارف الالهیه فی شرح عقاید الامامیه؛ سید محمد حسین طباطبائی

امامت و ولایت در قرآن و حدیث

پیش نیاز: ندارد					عنوان درس به فارسی: امامت در قرآن و حدیث							
					عنوان درس به انگلیسی: Leadership and guardianship in Quran and Tradition							
					تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-

هدف: شناخت دیدگاه قرآن و احادیث در مورد امامت و پاسخ گویی به شبهات

سرفصل یا رئوس مطالب

مفاهیم امامت، ولایت، وصایت، خلافت / ضرورت وجود امام (علیه السلام) / ویژگی های امام (علیه السلام): عصمت، منصوب بودن، علم و... / ادله امامت امام علی (علیه السلام) / امامان دوازده گانه (علیهم السلام) / امام مهدی (عجل الله فرجه الشریف)

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	
		نوشتاری	عملکردی
✓	-	✓	✓ (تحقیق)

منابع

الامامه فی الکتاب و السنه - القرآن فی الکتاب و السنه - موسوعه الامام مهدی فی الکتاب و السنه - میزان الحکمه ؛ محمد محمدی ری شهری / بحار الانوار؛ محمدباقر مجلسی / الکافی؛ شیخ کلینی / الشافی فی الامامه؛ سیدمرتضی و تلخیص آن از شیخ طبرسی / تاریخ الغیبه الصغری؛ سیدمحمد صدر / کفایه الاثر فی النص علی الائمه الاثنی عشر؛ علی بن محمد الخزاز / اثبات الوصیه للامام علی بن ابی طالب (علیه السلام)؛ علی بن حسین مسعودی / دلائل الإمامه؛ ابن رستم طبری / منهاج الکرامه فی معرفه الإمامه؛ حلی، شرح علی حسینی میلانی / الیقین؛ سید بن طاووس / الانصاف و غایه المرام؛ سیدهاشم بحرانی / اثبات الهداه؛ حر عاملی / الغدیر؛ علامه امینی / عباة الانوار؛ سیدحامد حسین / المراجعات؛ عبدالحسین شرف الدین / منتخب الاثر؛ صافی گلپایگانی / الافصاح؛ شیخ مفید / بیان الفرقان؛ مجتبی قزوینی / معرفت امام عصر (عجل الله فرجه)؛ بنی هاشمی / کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد؛ علامه حلی / آموزش کلام اسلامی؛ محمد سعیدی مهر / درآمدی بر علم کلام؛ علی ربانی گلپایگانی / نهج الحق و کشف الصدق؛ علامه حلی / انوار الملکوت؛ علامه حلی / تلخیص الالهیات؛ جعفر سبحانی / آموزش عقاید؛ محمدتقی مصباح یزدی / علم الیقین فی اصول الدین؛ محسن فیض کاشانی / تمهید الاصول؛ شیخ طوسی / بیان الفرقان؛ شیخ مجتبی قزوینی / توحید الامامیه؛ ملکی میانجی / اندیشه های کلامی شیخ مفید؛ مارتین مکدرموت

پایان نامه

پیش نیاز: ندارد		عنوان درس به فارسی: پایان نامه											
		عنوان درس به انگلیسی: Theies											
		تعداد واحد: ۶						تعداد ساعت: ۹۶					
آموزش تکمیلی					نوع واحد								
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی		
✓	سمینار	مفرعلمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	

هدف: به کار بستن توان پژوهشی و اندوخته‌های علمی دانشجو برای ارائه اثری نو درباره یکی از مسائل و موضوعات مرتبط با کلام و عقاید با راهنمایی استاد راهنما و مشاور

بخش چهارم

سرفصل دروس اختیاری

مسائل جدید کلامی

پیش نیاز: ندارد		عنوان درس به فارسی: مسائل جدید کلامی											
		عنوان درس به انگلیسی: Recent theological challenges											
		تعداد واحد: ۲						تعداد ساعت: ۳۲					
آموزش تکمیلی					نوع واحد								
تعداد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی		
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	

هدف: شناخت مسائل جدید کلام و بررسی دیدگاه اسلام درباره آنها

سرفصل یا رئوس مطالب

تعریف و چگونگی جدید شدن کلام و مسائل کلامی / ایمان: ماهیت ایمان، شکاکیت / فطرت و معرفت / بحران معنویت و معنادراری زندگی / عقلانیت و قداست / انسان و خدا: تکلیف محوری، تجربه محوری، معرفت محوری / نظام اخلاقی جهان / عقل و وحی: سنت گرایی، تجدد گرایی، پستاجدد گرایی، آیین مسلمانی / اسلام و مسائل اجتماعی: سکولاریسم، حکومت دینی و مبانی کلامی آن، حقوق بشر، آزادی، عدالت، مسائل زنان، نگرش اسلام به دیگر ادیان، راه رهایی و نجات / شبیه سازی، هویت انسانی و معاد جسمانی

روش ارزیابی

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

هرمنوتیک، کتاب و سنت؛ محمد مجتهد شبستری / درآمدی بر کلام جدید؛ هادی صادقی / نظریه ایمان در عرصه کلام و قرآن؛ محسن جوادی / فرهنگ و دین؛ میرچا الیاده، ترجمه بهاء الدین خرمشاهی / درآمدی بر الهیات تطبیقی اسلام و مسیحیت؛ عبدالرحیم سلیمانی / نیاز به علم مقدس؛ سید حسین نصر، ترجمه حسن میاننداری / جستارهایی در کلام جدید؛ جمعی از نویسندگان / عقلانیت ایمان؛ هادی صادقی / راهی به رهایی؛ مصطفی ملکیان / عرفی شدن در تجربه اسلامی و مسیحی؛ علیرضا شجاعی زند / تحول فهم دین؛ احمد واعظی / احیای فکر دینی در اسلام؛ محمد اقبال لاهوری / اخلاق خدایان؛ عبدالکریم سروش / ایران و چالش های معاصر؛ محمد تقی فعالی / تناقض نما یا غیب نمون؛ محمد امین احمدی / معرفت و معنویت؛ سید حسین نصر / مفهوم ایمان در کلام اسلامی؛ نوشیه کیو ایزوتسو

مبانی فهم احادیث اعتقادی

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: مبانی فهم احادیث اعتقادی								
				عنوان درس به انگلیسی: Principles of understanding of convictional Tradition								
				تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: شناخت اصول و مبانی استنباط معارف اعتقادی از قرآن و حدیث

سرفصل یا رئوس مطالب

تفاوت معارف اعتقادی با معارف فقهی و اخلاقی / چگونگی حصول انواع گزاره‌های اعتقادی و وجه حجیت هر یک از آنها / ملاک حجیت احادیث اعتقادی: ثقه یا موثق به یا قطعی / ضوابط فهم احادیث اعتقادی: مخاطب شناسی (ملاحظه ظرفیت‌های روحی و علمی مخاطب)، مجموعه‌نگری (آیات و روایات)، توجه به نقش و حدود عقل و شهود در فهم آیات و احادیث، توجه به انواع متون اعتقادی و بطون و لایه‌های مدالیل آنها / طبقه‌بندی آیات و احادیث اعتقادی و ویکردهای مختص به هر یک: ارشادی عقلی، ارشادی فطری، ارشادی وجدانی، تعبیدی / موانع فهم احادیث اعتقادی: موانع متنی، موانع فرامتنی مانند: تفسیر به رأی (دخالت دادن پیش‌فرض‌های فلسفی، عرفانی و.... در فهم احادیث اعتقادی)

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	
		نوشتاری	عملکردی
✓	-	✓	✓ (تحقیق)

منابع

حقایق الایمان؛ شهید ثانی / اخباری‌گری و اخبار‌گرایی؛ حکیمی / مبانی کلامی اجتهاد؛ هادوی تهرانی / سلسله گفتارهای قلمرو دین، کانون بحث و گفت‌وگو دین؛ محمدتقی مصباح یزدی / مقاله ماهیت عقل و تعارض عقل و وحی، مجله نقد و نظر، شماره ۲؛ رضا برنجکار / مقاله روش‌شناسی علم کلام، مجله نقد و نظر، شماره ۴؛ رضا برنجکار / توحید الامامیه؛ ملکی میانجی / انتظار بشر از دین؛ عبدالله نصری / ختم نبوت - اسلام و مقتضیات زمان؛ مرتضی مطهری / روش برداشت از قرآن؛ علی صفایی / مصباح الاصول؛ سید ابوالقاسم خویی / نه‌ایه الافکار؛ آقا ضیاء عراقی / کفایه الاصول؛ آخوند خراسانی / فراند الاصول؛ شیخ انصاری

علم و معرفت در قرآن و حدیث

پیش نیاز: ندارد					عنوان درس به فارسی: علم و معرفت در قرآن و حدیث							
					عنوان درس به انگلیسی: Knowledge and cognition in Quran and Tradition							
					تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: آشنایی با معرفت و اقسام و منابع و زمینه‌ها و موانع آن؛ شناخت آداب تعلیم و تعلّم؛ آشنایی با عالم و اصناف عالمان از دیدگاه قرآن و حدیث

سرفصل یا رئوس مطالب

بررسی مفاهیم مرتبط با علم: علم، حکمت، معرفت، شعور، وهم، فکر، إدراک، فهم، وجدان، جهل / فضیلت علم و حکمت / حقیقت علم و حکمت الهی، علم طبع و تجربه / اقسام معرفت و اعتبار آن / علم دینی و علم غیر دینی / منابع معرفت: عقل، حس، فطرت، قلب، وحی، الهام، علوم نقلی، وجدان / آثار علم و حکمت / زمینه‌های شناخت: تقوی، ایمان، صبر، شکر، خوف / پیش فرض‌ها در علم / موانع شناخت / آداب تعلّم و سؤال کردن / آداب تعلیم و پاسخ دادن / حقوق متقابل معلّم و متعلّم / ویژگی‌های عالم و اصناف عالم

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	
		نوشتاری	عملکردی
✓	-	✓	✓ (تحقیق)

منابع

العلم والحکمة فی الكتاب والسنة - العقل والجهل فی الكتاب والسنة؛ محمد محمدی ری شهری / بحار الأنوار؛ ج ۱ و ۲؛ محمدباقر مجلسی / الکافی، کتاب العقل والجهل؛ شیخ کلینی / پیام قرآن، ج ۱؛ ناصر مکارم شیرازی / الحیاه؛ محمد رضا حکیمی / الوافی؛ ملا فیض کاشانی / اسرار الآیات؛ صدر المتألهین شیرازی / گوهر قدسی معرفت؛ محمد بنی هاشمی

فلسفه اسلامی (۱)

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی(۱)								
				عنوان درس به انگلیسی: Islamic philosophy 1								
				تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: آشنایی با فلسفه اسلامی، مکاتب آن و تفکر فلسفی حکیمان بزرگ اسلامی

سرفصل یا رئوس مطالب

کلیات فلسفه: تعریف، موضوع، مسائل، غایت و مبادی فلسفه / خاستگاه و منابع فلسفه اسلامی: فلسفه یونان، اندیشه‌های ایران باستان، حکمت شرق و هندوچین / معرفت‌شناسی فلسفی: تعریف معرفت‌شناسی، وجود ذهنی، علم حصولی و حضوری، امکان علم ما به الخارج، مراتب شناخت، معقولات اولیه و ثانویه، ادراکات اعتباری و حقیقی

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

فصول منتزعه - سیاست مدنیه - آراء اهل المدینه الفاضله و...؛ ابو نصر فارابی / النجاه - الاشارات - التنبیها - الشفا و...؛ ابن سینا / التحصیل؛ بهمنیار / حکمه الاشراق؛ شهاب‌الدین سهروردی / اسفار اربعه - المبدأ و المعاد - المشاعر - شواهد الربوبیه و...؛ صدرالمألهین / شرح المنظومه؛ ملاهادی سبزواری / نهایه الحکمه؛ سیدمحمدحسین طباطبائی / اصول فلسفه و روش رئالیسم؛ سیدمحمدحسین طباطبائی و مرتضی مطهری / شرح مختصر و مبسوط منظومه؛ مرتضی مطهری / فلسفه؛ محمدنقی مصباح یزدی / آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه)؛ مرتضی مطهری / آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه)؛ رضا برنجکار / درآمدی بر فلسفه اسلامی، هستی‌شناسی؛ عبودیت / معرفت‌شناسی؛ معلمی / معرفت‌شناسی؛ حائری و عبدالله نصری / تاریخ فلسفه اسلامی؛ م شریف / تاریخ فلسفه اسلامی؛ حنا الفاخوری و خلیل الجبر / تاریخ فلسفه اسلامی؛ هانری کربن / سیر فلسفه در جهان اسلام؛ ماجد فخری / سه حکیم مسلمان؛ سیدحسین نصر

فلسفه اسلامی (۲)

پیش نیاز: ندارد		عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی (۲)											
		عنوان درس به انگلیسی: Islamic philosophy 2											
		تعداد واحد: ۲						تعداد ساعت: ۳۲					
آموزش تکمیلی					نوع واحد								
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی		
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	

هدف: آشنایی با بخش امور عامه از دیدگاه فلسفه اسلامی

سرفصل یا رئوس مطالب

احکام کلی وجود/ وجود مستقل و رابط/ مواد ثلاث: وجوب، امکان و امتناع/ احکام ماهیت/ مقولات عشر/ علت و معلول/ قوه و فعل/ سبق و لحوق/ حدوث و قدم

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	
		نوشتاری	عملکردی
✓	-	✓	✓ (تحقیق)

منابع

فصول منتزعه - سیاست مدنیه - آراء اهل المدینه الفاضله و...؛ ابونصر فارابی/ النجاه - الاشارات - التنبیها - الشفا و...؛ ابن سینا/ التحصیل؛ بهمنیار/ حکمه الاشراق؛ شهاب الدین سهروردی/ اسفار اربعه - المبدأ و المعاد - المشاعر - شواهد الربوبیه و...؛ صدر المتألهین/ شرح المنظومه؛ ملاهادی سبزواری/ نهایه الحکمه؛ سید محمدحسین طباطبایی/ اصول فلسفه و روش رئالیسم؛ سید محمدحسین طباطبایی و مرتضی مطهری/ شرح مختصر و مبسوط منظومه؛ مرتضی مطهری/ فلسفه؛ محمد تقی مصباح یزدی/ آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه)؛ مرتضی مطهری/ آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه)؛ رضا برنجکار/ درآمدی بر فلسفه اسلامی، هستی شناسی؛ عبودیت/ معرفت شناسی؛ معلمی/ معرفت شناسی؛ حائری و عبدالله نصری/ تاریخ فلسفه اسلامی؛ م شریف/ تاریخ فلسفه اسلامی؛ حنا الفاخوری و خلیل الجر/ تاریخ فلسفه اسلامی؛ هانری کربن/ سیر فلسفه در جهان اسلام؛ ماجد فخری/ سه حکیم مسلمان؛ سید حسین نصر

فلسفه اسلامی (۳)

پیش نیاز: ندارد					عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی (۳)							
					عنوان درس به انگلیسی: Islamic philosophy							
					تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: آشنایی با مباحث مرتبط با مبدأ و معاد از دیدگاه فلسفه اسلامی (با تأکید بر مباحث الهیات بالمعنی الأخص)

سرفصل یا رئوس مطالب

اثبات وجود واجب: براهین اثبات وجود خدا/ اوصاف مهم خدا: توحید، عدل، علم، قدرت، حیات و اراده/ ارتباط خدا و جهان (افعال الهی)/ جبر و اختیار/ شرور و عدل الهی/ علم النفس/ معاد و مباحث پیرامون آن

روش ارزیابی

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

فصول متزعه - سیاست مدنی - آراء اهل المدینه الفاضله و...؛ ابو نصر فارابی/ النجاه - الاشارات - التنبیها - الشفا و...؛ ابن سینا/ التحصیل؛ بهمنیار/ حکمه الاشراق؛ شهاب الدین سهروردی/ اسفار اربعه - المبدأ و المعاد - المشاعر - شواهد الربوبیه و...؛ صدر المتألهین/ شرح المنظومه؛ ملاهادی سبزواری/ نهایه الحکمه؛ سید محمدحسین طباطبائی/ اصول فلسفه و روش رئالیسم؛ سید محمدحسین طباطبائی و مرتضی مطهری/ شرح مختصر و مبسوط منظومه؛ مرتضی مطهری/ فلسفه؛ محمد تقی مصباح یزدی/ آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه)؛ مرتضی مطهری/ آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه)؛ رضا برنجکار/ درآمدی بر فلسفه اسلامی، هستی شناسی؛ عبودیت/ معرفت شناسی؛ معلمی/ معرفت شناسی؛ حائری و عبدالله نصری/ تاریخ فلسفه اسلامی؛ م شریف/ تاریخ فلسفه اسلامی؛ حنا الفاخوری و خلیل الجر/ تاریخ فلسفه اسلامی؛ هانری کربن/ سیر فلسفه در جهان اسلام؛ ماجد فخری/ سه حکیم مسلمان؛ سید حسین نصر

حوزه‌ها و مکتب‌های حدیثی

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: حوزه‌ها و مکتب‌های حدیثی								
				عنوان درس به انگلیسی: Traditional fields and schools								
				تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختباری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: شناخت حوزه‌ها و مکتب‌های حدیثی

سرفصل یا رئوس مطالب

مهم‌ترین حوزه‌های حدیثی شیعه از جمله شام، کوفه، بغداد، قم، ری، خراسان و مغاربه اسلام (ویژگی‌ها و شخصیت‌های مهم) / ارتباط و تعامل حوزه‌های حدیثی شیعه / مهم‌ترین مکتب‌های حدیثی شیعه: مکتب قم، مکتب بغداد و (ویژگی‌ها و تفاوت‌ها) / رویکردهای کلامی، فلسفی، عرفانی و تجربی به حدیث / مهم‌ترین حوزه‌های حدیثی اهل سنت: مدینه، بغداد، مصر و (ویژگی‌ها، شخصیت‌ها) / ارتباط و تعامل حوزه‌های حدیثی اهل سنت / اهل حدیث و اصحاب رأی (ویژگی‌ها و تفاوت‌ها)

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

پژوهشی در تاریخ حدیث شیعه - تاریخ عمومی حدیث؛ مجید معارف / علم الحدیث - تاریخ حدیث؛ کاظم مدیر شانه‌چی / مقباس الهدایه؛ عبدالله مامقانی / معجم رجال الحدیث؛ سید ابوالقاسم خویی / قاموس الرجال؛ محمدتقی شوشتری / روضات الجنات فی احوال العلماء و السادات؛ سید محمدباقر موسوی خوانساری / رجال؛ سید بحر العلوم / اختیار الرجال - رجال؛ بدر الدین کشی / تاریخ تشیع در ایران؛ رسول جعفریان / أمل الآمل - خاتمه وسایل الشیعه؛ شیخ حر عاملی / فهرست؛ شیخ منتجب الدین / بحار الانوار، کتاب «الاجازات»؛ محمدباقر مجلسی / مستدرک الوسائل؛ میرزا حسین نوری / السنه قبل التدوین؛ عجاج خطیب / الحدیث و المحدثون؛ محمد ابوزهره / تاریخ بغداد - الرحله فی طلب الحدیث؛ خطیب بغدادی / السنه و مکانتها فی الاسلام؛ مصطفی سباعی / تذکره الحفاظ؛ محمد بن احمد ذهبی / علم الحدیث فی مکه المکرمه؛ صالح یوسف معتوق / مدرسه الحدیث فی بلاد الشام؛ محمد بن عزوز / مدرسه الحدیث فی البصره؛ امین القضاء / دایره المعارف بزرگ اسلامی مدخل‌های مرتبط مانند: اخباریان، امامیه، اهل حدیث، اصحاب الراي، طبقات ابن سعد، مقدمه‌های صحاح سته، آثار شافعی (اختلاف الحدیث، الأم، الرساله)

مبانی جرح و تعدیل

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: مبانی جرح و تعدیل								
				عنوان درس به انگلیسی: Principles of wounding and authentication								
				تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: شناخت دلایل تعارض جرح و تعدیل راویان در کتب رجالی و راه‌های رفع آن، آشنایی با اندیشه‌ها و مذاهب راویان معروف حدیث به منظور فهم احادیث و تفاوت‌های موجود در آن

سرفصل یا رئوس مطالب

بررسی مفهوم اصطلاحی جرح و تعدیل و مترادفات آنها از قبیل عدالت، وثاقت، ضبط، جرح، تعدیل و...؛ تحقیق درباره حجیت اقوال رجالیان، بررسی اختلاف دیدگاه‌های رجالیان متقدم با متأخر/ بررسی معیارهای تعدیل: تنصیص ائمه (علیهم‌السلام)، تنصیص متقدمان، تنصیص متأخران، کثرت روایت، شیخوخت اجازه، وکالت از امام (علیه‌السلام)، بررسی روایات منقول و.../ بررسی محورهای جرح: شخصیتی (ضعف حفظ، کثرت خطا و...)، عقیدتی (فساد مذهب، غلو در دین و مذهب، اعتقاد به عقاید غیر امامیه، بدعت گذاری در دین و...)، اخلاقی (فسق، کذب و...) / تعارض جرح و تعدیل و راه‌های رفع تعارض/ وضعیت راویان اصلی احادیث اعتقادی (به ویژه افرادی مانند: مفضل، معلی بن خنیس) / فرق شیعه مانند: زیدیه، کیسانیه، فطحیه، اسماعیلیه، وافقیه، غلات (خطاییه، نصیری و...) مفوضه، قدریه

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

الفوائد الرجالية؛ سیدعلی حسینی صدر/ الرسائل الرجالية؛ ثقفی/ کلیات فی علم الرجال؛ جعفر سبحانی/ عده الرجال؛ سیدمحسن اعرجی کاظمی/ اصول علم الرجال بین النظرية و التطبيق؛ مسلم داوری/ اصول علم الرجال؛ عبدالهادی فضلی/ دراسات فی الجرح و التعدیل؛ محمدضیاء اعظمی/ نظریه نقد الرجال؛ عمادالدین محمد رشید/ شفاء العلیل؛ مقبل ابن هادی وادعی/ معجم رجال الحديث؛ سید ابوالقاسم خوئی/ الرسائل الرجالية؛ کلباسی/ التاویل لأصول التخریج و قواعد الجرح و التعدیل؛ بکر بن عبدالله ابوزید/ تنقیح المقال - مقباس الهدایه؛ عبدالله مظلومی/ التمهید فی الجرح و التعدیل؛ رجال؛ نجاشی/ قاموس الرجال؛ محمدتقی شوشتری

مبانی و روش تفسیر متون

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: مبانی و روش تفسیر متون								
				عنوان درس به انگلیسی: Principles and methods of exegesis of texts								
				تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: شناخت مبانی و شیوه تفسیر قرآن به منظور به کارگیری در استنباط و فهم معارف قرآن و حدیث

سرفصل یا رئوس مطالب

کلیات علم تفسیر: تعریف، علل نیاز و امکان تفسیر قرآن/ قواعد تفسیر: توجه به معانی کلمات در زمان نزول، مجموعه‌نگری، زبان قرآن، در نظر گرفتن قرائن پیوسته و ناپیوسته (سیاق، اسباب نزول)/ منابع تفسیر: قرآن، سنت، منابع لغوی، منابع تاریخی، عقل و دستاوردهای تجربی/ علوم مورد نیاز تفسیر: ادبیات، علوم قرآنی، علم کلام، علم اصول، علم فقه

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

روش‌شناسی تفسیر؛ سمت و پژوهشکده حوزه و دانشگاه/ مبانی و روش‌های تفسیر قرآن؛ عباسعلی عمید زنجانی/ التفسیر و المفسرون؛ محمدحسین ذهبی/ التفسیر و المفسرون فی ثوبه القشيب - التمهيد؛ محمدهادی معرفت/ الإیتقان فی علوم القرآن؛ جلال‌الدین سیوطی/ البرهان فی علوم القرآن؛ بدرالدین زرکشی/ مناعل العرفان؛ عبدالعظیم زرقانی/ نگاهی به علوم قرآنی؛ ملکی میانجی/ علوم قرآن؛ حکیم، ترجمه لسانی فشارکی/ البیان فی تفسیر القرآن؛ سیدابوالقاسم خوئی/ اصول التفسیر و قواعد؛ خالد عبدالرحمن العکک/ مبانی کلامی اجتهاد؛ هادوی تهرانی/ جایگاه قرآن در استنباط احکام؛ سیف‌الله صرامی/ المنهج الأثری فی تفسیر القرآن؛ هدی جاسم محمد/ اسباب النزول؛ سیدمحمدباقر حجتی/ شناخت قرآن؛ کمالی دزفولی/ علوم قرآن؛ محمدباقر سعیدی-روشن

فلسفه دین

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: فلسفه دین									
				عنوان درس به انگلیسی: Philosophy of religion									
				تعداد واحد: ۲					تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد								
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی		
✓	سمینار	مقر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	

هدف: شناخت مهم ترین مسائل فلسفه دین

سرفصل یا رئوس مطالب

کلیات: تعریف، نسبت فلسفه دین با کلام و فلسفه، موضوع، مسائل، غایت و روش / دین: تعریف، منشأ، قلمرو دین و انتظار بشر از آن، رابطه دین و اخلاق / معرفت شناسی دینی: عقل و ایمان، تجربه دینی، معناداری گزاره های دینی، زبان دین، تعدد و تحول فهم دین، علم و دین / مسائل خدا شناسی: صفات خدا، براهین اثبات وجود خدا، نقد و بررسی ادله منکران وجود خدا (مسأله شر، تناقض در صفات)، رابطه علم، قدرت و اراده الهی با اختیار انسان / انسان و جاودانگی: حقیقت انسان (یگانه انگاری، دوگانه انگاری)، مرگ و بقای روح (به ویژه پایگاه فراروان شناسی)، رستاخیز / وحدت و کثرت ادیان در مسأله حقایق، نجات و سلوک اجتماعی

روش ارزیابی

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

فلسفه دین در قرن بیستم؛ چارلز تالیافرو، ترجمه ان شاء الله رحمتی / عقل و اعتقاد دینی؛ مایکل پترسون و دیگران، ترجمه احمد نراقی و ابراهیم سلطانی / فلسفه دین؛ جان هیک، ترجمه بهرام راد / الهیات و تحقیق پذیری؛ هادی صادقی / تجربه دینی؛ وین پراودفوت، ترجمه عباس یزدانی / علم و دین؛ از تعارض تا گفت و گو؛ جان اف. هارت، ترجمه بتول نجفی / فلسفه دین؛ الوین پلنتینگا، ترجمه محمد سعیدی مهر / درآمدی بر فلسفه دین؛ براین دیویس، ترجمه ملیحه صابری / فلسفه دین؛ محمد تقی جعفری / اسلام و کثرت گرایی دینی؛ محمد گری لگنهاوزن / تجربه دینی و گوهر دین؛ علیرضا قائمی نیا / خدا در فلسفه؛ جمعی از نویسندگان، ترجمه بهاء الدین خرمشاهی / علم و دین؛ ایان باربور، ترجمه بهاء الدین خرمشاهی

مباحث اعتقادی سایر ادیان

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: مباحث اعتقادی سایر ادیان								
				عنوان درس به انگلیسی: Convictional subjects in other religions								
				تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: شناخت مباحث کلامی و اعتقادی در ادیان زرتشت، بودا، هندو، یهود و مسیحیت در دوره قدیم و معاصر

سرفصل یا رئوس مطالب

معرفی دیدگاه ادیان یاد شده در موضوعات ۱. بررسی ارتباط و تأثیر متقابل میان کلام و عقاید اسلامی و این ادیان ۲. خداشناسی: ذات و صفات خدا، توحید و شرک، تثلیث و تجسد و حلول ۳. جهان‌شناسی: آفرینش جهان، مسئله خلق از عدم، وحدت و کثرت وجود، سلسله مراتب عالم هستی، جایگاه شر و شیطان ۴. انسان‌شناسی: وجود نفس و ماهیت آن، خلقت انسان، گناه اولیه در یهودیت و مسیحیت و مسئله هبوط، مبانی اخلاق و حکمت عملی ۵. راهنماشناسی: نبوت و وصایت، شریعت، وحی و دیگر انواع ارتباط با عوالم بالا، ظهور منجی و مسئله آخرالزمان، بشارت بر پیامبر اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) در سایر ادیان ۶. فرجام‌شناسی: مرگ، بقای نفس، عالم پس از مرگ، تناسخ، معاد، بهشت، دوزخ و مسئله خلود

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

تاریخ کیش زرتشت؛ م. بویس / طلوع و غروب دین زرتشت - زروان، معمای زرتشتی‌گری؛ زهر، ترجمه تیمور قادری / تاریخ فلسفه چین؛ چوچای و وینبرگ جای، ترجمه عسکری پاشایی / بودا - تاریخ آیین بودا؛ عسکری پاشایی / آیین‌های هندو؛ ک. م. سن، ترجمه پاشایی / ادیان و مکاتب فلسفی هند؛ داریوش شایگان / تاریخ فلسفه شرق و غرب؛ کریشان، ترجمه جهاننداری / ادیان جهان باستان؛ یوسف اباذری، مرادفرهادپور، وهاب ولی / کتاب مقدس (عهدین) و شروح و تفاسیر مهم آن؛ روح فلسفه قرون وسطی / ژیلسون؛ تاریخ فلسفه (بخش قرون وسطی)؛ کاپلستون / تاریخ تمدن (عصر ایمان)؛ ویل دورانت / آشنایی با ادیان بزرگ؛ حسین توفیقی / دایره المعارف دین، مدخل‌های مربوط؛ میرچا الیاده / دایره المعارف دین و اخلاق، مدخل‌های مربوط؛ هیستنگز / دایره المعارف‌های بزرگ و معتبر اینترنتی درباره دین و فلسفه

مبانی فهم حدیث

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: مبانی فهم حدیث								
				عنوان درس به انگلیسی: Principles of understanding of tradition								
				تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: شناخت اصول و مبانی عام فهم حدیث و روش های اصولی نقد و کشف اعتبار حدیث

سرفصل یا رئوس مطالب

حجیت روایات: ثقه و موثق به / فهم پذیری روایات و زبان دین / دستیابی به متن اصلی: تصحیف، تحریف، ادراج، اضطراب، قلب، نقصان و زیاده؛ نقل به معنا؛ تقطیع / سیر فهم حدیث / ساختار شناسی: مفردات؛ ترکیبات / قرینه شناسی: فضا و اسباب ورود حدیث؛ مجموعه نگری (خانواده حدیث) / دانش های مؤثر در فهم حدیث (علوم ادبی، اصول فقه، تفسیر، کلام، فقه، تاریخ) و تأثیر دانش های بشری بر فهم حدیث / اختلاف و تعارض

روش ارزیابی

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

مشکل الحدیث و بیانه؛ ابوبکر فورک / مشکلات الاحادیث النبویه و بیانها؛ عبدالله نجدی / المجازات النبویه؛ سید رضی / الامالی؛ سید مرتضی / مقیاس الهدایه؛ عبدالله مامقانی / تأویل مختلف الحدیث؛ ابن قتیبه / النهایه فی غریب الحدیث؛ ابن اثیر / الاصول الاصلیه و قواعد الشرعیه؛ سید شبر / شروح الکافی

تاریخ کلام

پیش نیاز: ندارد		عنوان درس به فارسی: تاریخ کلام											
		عنوان درس به انگلیسی: History of theology											
		تعداد واحد: ۲						تعداد ساعت: ۳۲					
آموزش تکمیلی					نوع واحد								
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی		
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	

هدف: شناخت تاریخ تطورات علم کلام

سرفصل یا رئوس مطالب

ادوار کلام امامیه: عصر حضور؛ نوبختیان و شیخ صدوق؛ شیخ مفید تا شیخ طوسی؛ خواجه نصیر و علامه حلی و سیدبن طاووس؛ علامه مجلسی و ملاصدرا؛ مکتب تفکیک و نوصدراتیان/ کلام دیگر مذاهب: اهل الحدیث؛ معتزله؛ اشاعره؛ ماتریدیه و طحاویه؛ وهابیت؛ گرایشات نو معتزلی

روش ارزیابی

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

آشنایی با علوم اسلامی، بخش کلام؛ مرتضی مطهری/ آشنایی با علوم اسلامی، بخش کلام؛ رضا برنجکار/ تاریخ علم کلام؛ علی اصغر حلبی/ تاریخ علم کلام؛ شبلی نعمانی/ فلسفه علم کلام؛ ولفسن، ترجمه احمد آرام/ علم کلام؛ احمد صفایی/ مآخذشناسی فرق و گرایش های اسلامی؛ محمد نوری

کتاب‌شناسی احادیث اعتقادی

پیش نیاز: ندارد		عنوان درس به فارسی: کتاب‌شناسی احادیث اعتقادی										
		عنوان درس به انگلیسی: Bibliogeraphy of convectional traditions										
		تعداد واحد: ۱					تعداد ساعت: ۱۶					
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: شناخت کتاب‌های حدیثی اعتقادی، نویسندگان و مشرب‌های کلامی آنان

سرفصل یا رئوس مطالب

اصول کافی و شروح مهم آن؛ شیخ کلینی / عیون أخبار الرضا (عیه السلام)، اعتقادات و توحید (با اشاره به شروح توحید)؛ شیخ صدوق / الإيضاح؛ فضل بن شاذان / تصحیح الاعتقاد و النکت الاعتقادیة (بررسی انتساب تصحیح الاعتقاد به شیخ مفید)؛ شیخ مفید / الشافی فی الإمامة و تنزیه الأنبیاء؛ سید مرتضی / بصائر الدرجات؛ صفار / الوافی، کلمات مکنونه، رسالة الإنصاف؛ فیض کاشانی / بحار الأنوار؛ علامه مجلسی / کشف المحجج؛ سید بن طاووس / نهج البلاغه؛ سید رضی / مروری اجمالی بر اهم کتب احادیث اعتقادی اهل سنت

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

پژوهشی در تاریخ حدیث شیعه - تاریخ عمومی حدیث؛ مجید معارف / علم الحدیث - تاریخ حدیث؛ کاظم مدیر شانه‌چی / مقباس الهدایه؛ عبدالله مامقانی / مقدمه معجم رجال الحدیث؛ سید ابوالقاسم خویی / خاتمه وسائل الشیعه / ترتیب اسانید الکافی - تجرید اسانید الکافی و تنقیحها؛ سیدحسین بروجردی / الشیخ الکلینی و کتابه الکافی - دفاع عن الکافی؛ ثامر هاشم حبیب العمیدی / التعلیق علی کتاب الکافی؛ میرداماد / شروح الکافی / شروح نهج البلاغه / مصادر نهج البلاغه و اسانیده؛ عبدالزهراء الحسینی الخطیب / روش‌های تحقیق در اسناد و مدارک نهج البلاغه - شناخت نهج البلاغه؛ محمد دشتی / استناد نهج البلاغه؛ امتیاز علیخان / مدارک نهج البلاغه و دفع الشبهات عنه؛ الهادی کاشف الغطا / نهج البلاغه و گردآورنده آن؛ علی دواتی / آشنایی با بحار الانوار؛ احمد عابدی / الإحتجاج؛ شیخ طبرسی / الغدیر؛ علامه امینی / عباقات الانوار؛ میرحامد حسینی / إحقاق الحق؛ نورالله شوشتری / موسوعه العقائد الإسلامیه؛ محمد محمدی ری‌شهری

عرفان نظری

پیش نیاز: ندارد		عنوان درس به فارسی: عرفان نظری											
		عنوان درس به انگلیسی: Theoretical mysticism											
		تعداد واحد: ۲						تعداد ساعت: ۳۲					
آموزش تکمیلی					نوع واحد								
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی		
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	

هدف: آشنایی با عرفان نظری و عملی

سرفصل یا رئوس مطالب

کلیات عرفان: تعریف، موضوع، مسائل، مبادی، هدف و روش عرفان و تاریخچه‌ای از عرفان و تصوف/ مبنای و مسائل عرفان نظری: وحدت وجود، تجلی و مراحل آن/ مبنای و مسائل عرفان عملی: شریعت، طریقت، حقیقت، مقامات و احوال، تجربه و تعبیر، فنای فی الله، عشق

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

مقدمه فصوص الحکمه؛ قیصری / تمهید القواعد؛ ابن ترکه / ابن عربی؛ جهانگیری / تجلی ظهور در عرفان نظری؛ رحیمیان / مصباح الهدایه الی الخلافه و الولایه؛ سیدروح الله موسوی خمینی / عرفان نظری؛ یحیی یثربی / عارف و صوفی چه می‌گویند؛ جواد تهرانی / آشنایی با علوم اسلامی (عرفان)؛ مرتضی مطهری / آشنایی با علوم اسلامی (عرفان)؛ رضا یرنجکار / پیدایش و سیر تصوف؛ نیکلسون / اصطلاحات الصوفیه؛ عبدالرزاق کاشانی / تحقیق و بررسی در تاریخ تصوف؛ عباسعلی عمید زنجانی / عوارف المعارف؛ شهاب‌الدین سهروردی / اللمع فی التصوف؛ ابی نصر السراج الطوسی / تاریخ تصوف در اسلام؛ قاسم غنی / الرسالة القشیریه؛ ابوالقاسم قشیری / نفحات الانس؛ جامی / تماشاگاه راز؛ مرتضی مطهری / فرهنگ و اصطلاحات و تعبیرات عرفانی؛ سیدجعفر سجادی / رسایل؛ قیصری؛ نمط نهم اشارات (مقامات العارفین)؛ ابن سینا / التعرف لمذهب اهل تصوف؛ کلاباذی / شرح گلشن راز؛ مجتهد شبستری / عرفان عارفان مسلمان؛ نیکلسون / تاریخ تصوف اسلامی؛ عبدالرحمن بدوی

مبانی احتجاج و گفت‌وگو در قرآن و حدیث

پیش نیاز: ندارد				عنوان درس به فارسی: مبانی احتجاج و گفت وگو در قرآن و حدیث								
				عنوان درس به انگلیسی: Principles of argum philosophy								
				تعداد واحد: ۲				تعداد ساعت: ۳۲				
آموزش تکمیلی					نوع واحد							
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی	
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

هدف: شناخت دیدگاه قرآن و معصومان (علیهم‌السلام) درباره مناظره و روش‌های آن به منظور افزایش یا تقویت کسب مهارت مناظره و دفاع از دین

سرفصل یا رئوس مطالب

وظایف متکلم / تعریف احتجاج، جدل و گفت‌وگو (جدال احسن) / اهداف مناظره / شرایط مناظره کننده / آداب مناظره و گفت‌وگو / آفات مناظره و گفت‌وگو

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

منابع

الاحتجاج؛ شیخ طبرسی / الجدل؛ محمد ابوزهره / بحث آزاد در اسلام - الحوار بین الحضارات؛ محمد محمدی ری‌شهری / الفصول المختاره؛ شیخ مفید / تفسیر موضوعی؛ جعفر سبحانی / أدب الحوار فی الاسلام؛ طنطاوی

زبان تخصصی

پیش نیاز: ندارد		عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی											
		عنوان درس به انگلیسی:											
		تعداد واحد: ۲						تعداد ساعت: ۳۲					
آموزش تکمیلی					نوع واحد								
ندارد	دارد				اختیاری		الزامی		پایه		جبرانی		
✓	سمینار	سفر علمی	کارگاه	آزمایشگاه	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	

هدف: افزایش توانایی دانشجویان در استفاده از متون تخصصی دینی و کلامی به زبان خارجی، همراه با کسب اطلاعات بیشتر و دقیق‌تر دربارهٔ مباحث کلامی

سرفصل یا رئوس مطالب

قرائت و توضیح عناوین و مباحث مهم مرتبط با علم کلام، فرقه‌های کلامی و مباحث اعتقادی از فرهنگ‌ها و دایره المعارف‌های تخصصی و نیز بخش‌های مربوط و مناسب از کتب دیگر به ویژه کتب مرتبط با فلسفه دین

روش ارزیابی

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
-	✓ (تحقیق)	✓	-	✓

References

- Companion Encyclopaedia of theology (ed: p. Byrne and h. Houlden) Encyclopaedia of the Quran (j. D. McAuliffe)
- Companion to philosophy of Religion (p. l. Quinn and c. Taliaferro) Encyclopaedia of Islam (E. J. Brill -----)
- Encyclopaedia of Religion and Ethics (J. Hastings)

